Cevap Anahtarı ve Puanlama Yönergesi

6. SINIF SOSYAL BİLGİLER DERSİ 1. DÖNEM 2. YAZILI SINAVI · Sınav 5 (Zor düzey) · Konu-soru dağılım tablosu: Senaryo 5

Soru	Öğrenme çıktısı	Beklenen cevap	Puanlama
1a	**SB.6.1.3** Toplumsal hayatta karşılaşılan sorunlara yönelik çözüm önerilerini müzakere edebilme	Belediye ve gençler iş imkânı ve göçün önlenmesini, çiftçiler ise toprağın ve suyun korunmasını istemektedir. İki tarafın beklentisi de haklıdır ve birbiriyle çelişmektedir; birinin isteği tamamen karşılanırsa diğeri zarar görecektir.	Tarafların beklentilerini belirleme **(4 p)** Beklentilerin çeliştiğini açıklama **(4 p)** **Toplam: 8 p**
1b		Örnek: Fabrika tarım arazilerinden uzak, verimsiz bir alana kurulsun; atık arıtma tesisi zorunlu olsun ve çevre denetimleri düzenli yapılsın; işe alımda ilçedeki gençlere öncelik verilsin. Böylece gençler iş bulur, belediye amacına ulaşır, çiftçilerin toprağı ve suyu korunur.	Uygulanabilir uzlaşma önerisi **(4 p)** Belediye ve gençlerin beklentisine yanıt **(4 p)** Çiftçilerin kaygısına yanıt **(4 p)** **Toplam: 12 p**
2	**SB.6.2.2** Ülkemizin doğal ve beşerî çevre özellikleri arasındaki ilişkiyi çözümleyebilme	1) Karadeniz kıyılarında her mevsim bol yağış düştüğü için çay yetiştirilir (çay bol nem ister). 2) Doğu Anadolu'da nüfusun seyrek olmasının nedeni yükseltinin fazla, arazinin engebeli ve kışların uzun ve çok soğuk olmasıdır. 3) İç Anadolu'da yağış azdır; geniş düz ovalar ve az yağışlı karasal iklim tahıl tarımına uygundur.	Karadeniz ifadesinin düzeltilmesi **(7 p)** Doğu Anadolu ifadesinin düzeltilmesi **(7 p)** İç Anadolu ifadesinin düzeltilmesi **(6 p)** **Toplam: 20 p**
3	**SB.6.2.2** Ülkemizin doğal ve beşerî çevre özellikleri arasındaki ilişkiyi çözümleyebilme	Çay bahçesi → M: her mevsim bol yağış alır; yamaçlar çay tarımına uygundur (çay suyun birikmediği yamaçlarda yetişir). Buğday → K: geniş düz ova, az yağış; tahıl az yağışlı ve düz alanlarda yetişir. Sera → L: kışların ılık olması ısınma masrafını azaltır; kıyıdaki ova sera kurmaya uygundur.	Üç doğru yer kararı (her biri 2 p) **(6 p)** Çay kararı için iki özellikle gerekçe **(5 p)** Buğday kararı için iki özellikle gerekçe **(5 p)** Sera kararı için gerekçe **(4 p)** **Toplam: 20 p**

Soru	Öğrenme çıktısı	Beklenen cevap	Puanlama
4a	**SB.6.2.3** Ülkemizin Türk dünyasıyla kültürel iş birliklerini yorumlayabilme	Proje 1 daha az kişiye ulaşır ama katılan öğrenciler başka bir Türk ülkesinin günlük hayatını ve kültürünü yakından tanıdığı için kalıcı ve derin bağlar kurulur. Proje 2 televizyon sayesinde çok sayıda kişiye ulaşır ama izleyiciler kültürü yalnızca uzaktan tanır.	Proje 1'in iki açıdan değerlendirilmesi **(5 p)** Proje 2'nin iki açıdan değerlendirilmesi **(5 p)** **Toplam: 10 p**
4b		Örnek: İki proje birleştirilebilir; halk oyunları gösterilerine değişim programındaki öğrenciler de katılır ve yaşadıkları deneyimler programda anlatılır. Böylece hem derin bağ kurulur hem de çok kişiye ulaşılır. (Gerekçeli tek proje seçimi de kabul edilir.)	Açık bir karar ya da birleştirilmiş öneri **(4 p)** Karşılaştırmaya dayanan gerekçe **(6 p)** **Toplam: 10 p**
5	**SB.6.2.3** Ülkemizin Türk dünyasıyla kültürel iş birliklerini yorumlayabilme	Görüş doğru değildir. Türk dünyasıyla iş birliğinin temelinde ortak dil, tarih ve kültür vardır. Örneğin Dede Korkut kültürünün UNESCO listesine ortak başvuruyla alınması ortak mirası korumayı; TÜRKSOY'un Türk Dünyası Kültür Başkenti uygulaması ve konserleri ortak kültürü tanıtmayı; Nevruz'un birlikte kutlanması ve öğrencilere burs verilmesi halkları yakınlaştırmayı amaçlar. Bu etkinlikler eğlencenin ötesinde ortak kültürü yaşatır ve gelecek kuşaklara aktarır.	Görüşü gerekçeyle değerlendirme (ortak dil, tarih, kültür) **(6 p)** Birinci doğru iş birliği örneği ve amacı **(5 p)** İkinci doğru iş birliği örneği ve amacı **(5 p)** Kültürel iş birliğinin "eğlence"den öte işlevini yorumlama **(4 p)** **Toplam: 20 p**

Açık uçlu sorularda farklı ama doğru gerekçelere de puan verilir. Kısmi puan ölçütleri öğretmenin değerlendirmesine yol gösterir.